

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

58-2

BRNO 2017

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 58
Volume 58

Číslo 2
Issue 2

Předseda redakční rady Head of editorial board	Pavel Kouřil
Redakční rada Editorial board	Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski, Alexander Ruttikay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik
Odpovědný redaktor Editor in chief	Petr Škrdla
Výkonná redakce Assistant Editors	Hedvika Břínková, Zdenka Kosarová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová, Zuzana Loskotová, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela
Technická redakce, sazba Executive Editors, Typography	Azu design, s. r. o.
Software Software	Adobe InDesign CC
Fotografie na obálce	Stříbrný prsten s kuželovitým butonem zdobený granulací, 9. století. Mikulčice, 3. kostel, hrob 454 (obr. 12, str. 41).
Cover Photography	The silver ring with conical button decorated with granulation, 9 th century. Mikulčice, 3 rd church, grave no. 454 (fig. 12, pg. no. 41).
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html
Tisk Print	Azu design, s. r. o. Bayerova 805/40 602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2017
Náklad 400 ks

Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2017 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i., and the authors.

Loskotová, I. 2008: Ornament na kachlích. In: D. Me-noušková, Z. Měřínský (eds.): *Krása, která hřeje. Výběrový katalog gotických a renesančních kachlů Moravy a Slezska*. Uherské hradiště: Slovácké mu-zeum v Uherském Hradišti, 139–155.

Nekuda, V., Unger, J. 1981: *Hrádky a tvrže na Mo-ravě*. Brno: Blok.

Pajer, J. 1983: *Počátky novověké keramiky ve Stráž-nici*. Strážnice: Ústav lidového umění.

Plaček, M. 2001: *Ilustrovaná encyklopedie morav-ských hradů, hrádků a tvrží*. Praha: Libri.

Tymonová, M. 1996: Nástin vývoje šlechtických sídel na Olomoucku. *Střední Morava* 3, 22–44.

Resumé

Drahanovice (Bez. Olomouc). Intravillan. Feste. Hochmittelalter. Neuzeit. Oberflächensammlung.

Obr. 17. Drahanovice. Fragment kachle.

Abb. 17. Drahanovice (Bez. Olomouc).
Ein Kachelbruchstück.

DRNHOLEC (OKR. BŘECLAV)

ZSV Holenice, formálně bezejmenná poloha. Pozdní středověk. Sídliště. Povrchový sběr. Uložení nálezů: Regionální muzeum v Mikulově, př. č. 70/2016.

Lokalizace: podél osy Y=609646 X=1194128 a Y=609271 X=1193734, rozptyl cca 100 m.

V dubnu 2016 provedlo Regionální muzeum v Mikulově povrchový sběr na čerstvě zoraném poli na pra-

vé straně silnice Drnholec – Nová Ves u Pohořelic. Důvodem bylo publikování nových leteckých snímků na Mapy.cz z let 2014 a 2015, kde se na předmětné lokalitě objevilo množství porostových příznaků, včetně čtvercového objektu o délce strany cca 30 m, který je nejspíše pozůstatkem středověké tvrže.

Na základě povrchového průzkumu zde byly objeveny četné zlomky pozdně středověké keramiky a řada železných nástrojů. Orba zde narušila i původní povrch hospodářských stavení, proto bylo možné pozorovat kumulace říčních valounků, patrně původně využitě ke štětování dvorků.

František Trampota

Resumé

Drnholec (Břeclav dist.), Holenice. Surface survey in the area of a deserted medieval village Holenice. A ground plan of a village fort was discovered based on air-borne photography.

DRŽOVICE (K. Ú. DRŽOVICE NA MORAVĚ, OKR. PROSTĚJOV)

„U hřbitova“/„Díly odvrhoviční“, parc. č. 513/1 a 513/2. Raný středověk. Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících květnu a červnu 2016 proběhly zemní práce související s „úpravou a rozšířením hřbitova v Držovicích, okr. Prostějov“ (Fojtík 2016). Tyto byly provázeny drobným záchranným archeologickým výzkumem, který potvrdil nebývale intenzivní pravěké a raně historické osídlení místa (k rozsáhlé polykulturní lokalitě blíže např. Fojtík 2014, 49–52, lokalita č. 4 v mapě na str. 63, obr. na str. 65–67, 69–71 a 74). Zachyceny byly sídlištní aktivity lidu kultury s moravskou malovanou keramikou, kultury nálevkovitých pohárů, kultury mohylové, lužické i slezské fáze komplexu lužických popelnicových polí a též Slovanů raného středověku (cf. příslušné oddíly v tomto čísle). Velmi cenou kolekci keramiky přinesla výplň objektu K 500/2016 (obr. 18) – tato zcela bezpečně náleží do první poloviny 10. století a je významnou nejen v kontextu nezvykle intenzivního osídlení Držovicka v raném středověku, ale i v širší souvislosti s dosud nevyjasněnými otázkami historického vývoje Moravy tohoto věku.

Novostavba RD pana Ing. D. Lakoše v poloze „Pastviska“ (parc. č. 702/10). Mladší doba hradištní. Sídliště. Záchranný výzkum.

Dne 15. srpna 2016 proběhl drobný záchranný archeologický výzkum při akci „Novostavba RD pana Ing. D. Lakoše na parc. č. 702/10, k. ú. Držovice

na Moravě, okr. Prostějov“ (ZM ČR 1:10 000, list 24-24-07, 450:288, 451:288, 453:285, 452:283, 450:285). V základových pasech stavby, vyhloubených na jen částečně odhumusované ploše, byly zaměřeny a ověřovány čtyři sídlištní objekty s jen velmi sporadicky se vyskytující keramikou mladší doby hradištní.

Pavel Fojtík

Literatura

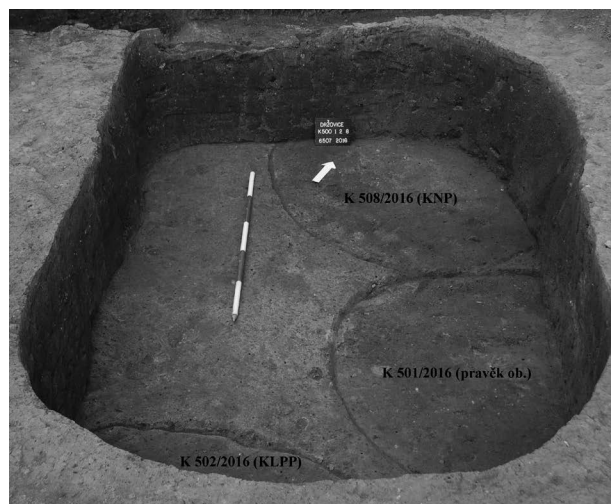
Fojtík, P. 2014: Pravěk a raně historické osídlení katastru obce Držovice, okr. Prostějov. *Střední Morava* 38, 43–74.

Fojtík, P. 2016: *Nálezová zpráva Držovice na Moravě 2016, „Úprava a rozšíření hřbitova v Držovicích, okr. Prostějov“, č. akce 172/16.* Rkp. nálezové zprávy č. j. 449/16. Uloženo: archiv Ústavu archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Resumé

Držovice (Kat. Držovice na Moravě, Bez. Prostějov), „U hřbitova“/„Díly odvráhočnickí“, Parz. Nr. 513/1, 513/2. Frühmittelalter. Siedlung. Rettungsgrabung.

Držovice (Kat. Držovice na Moravě, Bez. Prostějov), „Pastviska“, Parz. Nr. 702/10. Jüngere Burgwallzeit. Siedlung. Rettungsgrabung.

Obr. 18. Držovice, okr. Prostějov, „U hřbitova“. Raně středověký objekt č. 500/2016 a starší jámy rýsující se ve sprašovém podloží na jeho dně.

Abb. 18. Držovice, Bez. Prostějov, „U hřbitova“. Frühmittelalterliches Objekt Nr. 500/2016 mit älteren Gruben ganz unten auf dem lössigen Untergrund.

HLÁSNICE (K. Ú. HLÁSNICE U ŠTERNBERKA, OKR. OLMOUC)

„Díly“. Novověk. Ojedinelý nález. Povrchový průzkum.

Během povrchového průzkumu jižně od obce Hlásnice bylo nalezeno zoomorfní držadlo ocílky. Přibližnou polohu nálezů určují na ZM 1:10 000, mapový list 14-44-20, souřadnice 190 mm od Z s. č. a 49 mm od J s. č. Držadlo ocílky je vyrobeno z barevného kovu, nejspíše z mosazi. Na obloukovité podložce se nachází plastika přikrčeného lva s otevřenou tlamou, kterou lze typologicky zařadit k typu II. B1 podle O. Černohorského (2011, 1071, obr. 6). Maximální délka celého výrobku činí 67 mm a váha 15 g. Problematikou datování těchto ocílek se v nedávné době zabýval O. Černohorský, který výskyt těchto držadel klade především do průběhu 18. a první poloviny 19. století (Černohorský 2011, 1084).

Lukáš Hlubek

Literatura

Černohorský, O. 2011: Studie o zoomorfních a antropomorfních držadlech ocílky. *Archeologie ve středních Čechách* 15(2), 1063–1145.

Resumé

Hlásnice (Bez. Olomouc), „Díly“. Neuzeit. Oberflächensammlung. Einzelfund.

HLUČÍN (OKR. OPAVA)

Hrnčířská ulice 8, parc. č. 327. Novověk. Město. Záchraný výzkum.

Zkoumaná parcela se nachází ve východní části města, mezi ulicemi Pode Zdí, původně obíhající městské hradby zevnitř a Hrnčířskou ležící vně. Na základě stojících relikvů hradeb a ikonografických pramenů se předpokládalo, že skrz parcelu původně probíhal hradební pás, tedy hradba s přilehlým příkopem.

Během záchraného archeologického výzkumu prováděného archeologickým oddělením Národního památkového ústavu v Ostravě (č. akce 87/16) bylo po snížení recentních terénů odhaleno zdivo a zasypané sklepy domu při Hrnčířské ulici. Jeho demolice proběhla v 2. polovině 20. století. V zadní části parcely byly zachyceny relikty obdélné cihelné konstrukce hrnčířské pece obsahující pravděpodobně část vsádky. Kolem se nacházely vrstvy obsahující velké množství